

דברות קודש

מאת
נ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת שופטים

נאמטא

בשם כל קהל הקודש חסידים ואנשי מעשה
הננו לברך ברכת צאתכם לשלום
למעלת הוד

ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

לדגל צאתו את ארה"ק
לעיר בולטימור - ארה"ב
לביסוס מוסדותינו הק' בארה"ק

ויהי ה' בעזרו ויהיה צאתו ובואו לחיים
ולשלום ולהרעיק טללי תחיה על ראשי עם
ישראל בבריות גופא ונהודא מעליא

המברכים
מערכת דברות קודש באסטאן

©

כל הזכויות שמורות
ל'איגוד חסידי בוסטון' {ע"ד}
שע"י קהל 'קדושת פינחס' באסטאן
רח' נועם אלימלך 2 ביתר עילית.

להנצחות לדגל שמחה
או לעילוי נשמת
ניתן לשלוח מייל:

A0799326426@GMAIL.COM

058-325-4668

עיצוב וסדר:
א.י.ש. אשדוד
0527627127

פרשת שופטים

תמים תהיה עם ה' אלוקיך (דברים

יה יג).

רש"י (דברים יה יג) מפרש, תמים תהיה עם ה' אלוקיך - התהלך עמו בתמימות, ותצפה לו, ולא תחקור אחר העתידות, אלא כל מה שיבוא עליך קבל בתמימות ואז תהיה עמו ולחלקו. אצל חסידים היה רש"י זו רגיל בפיהם.

הרמב"ן (שם) הלך בעקבות רש"י ומפרש תמים תהיה עם ה' אלוקיך - שנייחד לבבנו אליו לבדו, ונאמין שהוא לבדו עושה כל, והוא היודע אמתת כל עתיד, וממנו לבדו נדרוש העתידות מנביאיו או מאנשי חסידיו, רצונו לומר אורים ותומים, ולא נדרוש מהוברי שמים ולא מזולתם, ולא נבטח שיבואו דבריהם על כל פנים, אבל אם נשמע דבר מהם, נאמר הכל בידי שמים, כי הוא אלוקי האלוקים, עליון על הכל, היכול בכל, משנה מערכות הכוכבים והמזלות כרצונו.

ובאור החיים הק' (שם) כתב אם תהיה עם ה', תמים תהיה, לא יחסר לך דבר, ואין מה שיגיד המזל עליך תתקיים לרעה, וזה לך האות אברהם שהתהלך לפני ה', הגם שהראה המזל עליו שלא יוליד, נתהפך וילד (שבת קנו:), וכפי זה תיבת תהיה נמשכת למעלה ולמטה, על זה הדרך תמים תהיה אם תהיה עם ה', או על זה הדרך תמים תהיה כשאתה עם אלוקיך.

ואמרתי פעם בענין זה כוונה בברכת השיבה שופטינו שאנו אומרים בשמונה עשרה, שאנו מבקשים 'והסר ממנו יגון ואנחה, ומלוך עלינו מהרה אתה הוא ה' לבדך בחסד וברחמים'. כשאדם מקבל עליו מלכות שמים, ואתה הוא ה' לבדך הוא בורא ומנהיג לכל הברואים, אז בזה הוא מסיר מעליו יגון ואנחה.

בבעל הטורים (שם) כתב, תמים. ת' גדולה שאם תלך בתמימות כאילו קיימת מאל"ף ועד תי"ו.

את עצמו בגאווה, שהוא ת' גדול, שעליו נאמר תועבת ה' כל גבה לב (משלי טז, ה), ואין אני והוא יכולים לדור בעולם (סוטה ה.), והיינו ריחוק בתכלית הריחוק. ובכל זאת אם נשאר א פינטעלע איד - נקודת הלב בתוך התי"ו הגדול, מנקודה זו שהיא בחינת פתחו לי פתח כחודה של מחט, יכולים לחזור בתשובה, ולכן נקודת התשובה מתחיל עם הפסוק תמים תהיה עם ה' אלוקיך.

ונראה לי לומר על פי דברי הבעל הטורים, שתמים הוא נכתב ב- ת' גדולה, ובהקדם דברי מרן הבעל שם טוב זי"ע (ספר בעש"ט עה"ת בשם דעת משה ויחל משה) שתמים בניקוד הדגש בתי"ו, מורה על נקודת הלב, רצה לומר שתהי' תמים עם נקודת הלב. עכ"ל.

והנה אל"ף מרמז על אלופו של עולם, והתי"ו התרחק משורשו הכי רחוק שיכולים להתרחק, ולא רק זה שהתרחק אלא שהוא מחזיק

מתוך רעוא דרעוין שבת פר' שופטים תשפ"א

שב"ק פר' ראה ד"ה אלול תשפ"ב

שולחן הטהוד ליל שבת קודש

וידוע מה שהקשה מרן הבעל שם
טוב זי"ע (תולדות יעקב יוסף פרשת

צו), שאם אין שומעין את הבת קול
מהי תועלת הכרוז שהוא ללא יועיל.
ותירץ שהכרוזין היוצאין ממלך מלכו
של עולם הוא ברמוז, והם הרהורי
התשובה שבאין לאדם בכל יום שהוא
מחמת הבת קול.

ומבאר הרה"ק מראפשיץ שגם
השמיעה ששומעים היום
הוא כדרך שמיעתם שהיה אז 'וכל
העם רואים את הקולות'. וזה שכתב
משה כאן על הדברים ששייך בהם
לשון שמיעה אמר ראייה, וזה מה
שנאמר ראה אנכי נותן לפניכם היום,
שעדיין הקול לא נפסק מלומר אנכי
ה' אלוקיך (שמות כ ב), וזהו שאמר
'ראה' על ה'אנכי' דהיינו מתן תורה,
כי זה דבר הנראה כמו מאז, שכמו
אז היה בחינה של 'וכל העם רואים
את הקולות', גם היום יש בחינה שאנו
יכולים לראות הקולות של הבת קול.

ראה אנכי נותן לפניכם היום וגו'
(דברים יא כו).

זקני הרה"ק מראפשיץ זי"ע (זרע קודש)
אמר שדברים שעושה השי"ת
בדיבורו כביכול הם בבחינת נצחיות,
ולא יתבטלו לעולם. והנה מצינו
שבמעמד הר סיני כתיב (שמות כ טו)
'וכל העם רואים את הקולות', ומפרש
רש"י (שם) שהיו רואים את הנשמע,
ואמרו חז"ל (הגינה טו). בכל יום ויום
בת קול יוצאת מהר חורב, ואומרת
שובו בנים שובבים, ועוד (אבות ו ב)
בת קול שיוצאת מהר חורב, ואומרת,
אוי להם לבריות מעלבונה של תורה,
כי השי"ת דיבר אז במעמד הנבחר
בבחינת קול גדול ולא יסף (דברים ה
ט), וכמו שמפרש רש"י (שם) שלא
פסק, רק דבר אלוקינו יקום לעולם
(ישעי' מ ח), ולעולם הקול יוצא משם
לקבל עול תורה ותשובה, וכיון שבת
קול יוצא בכל יום מוכרח שיש צדיקים
ששומעים הקול.

ונראה לומר לפי דבריו דוה ביאור המשך הפסוק (שמות כ טו) וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים ואת קול השופר ואת ההר עשן וירא העם וינעו ויעמדו מרחוק, דהקולות אלו הם נצחיים ומהם יוצא הבת קול בכל יום שמעורר אותנו לתשובה, וקולות אלו יש להם בחינה של ראייה כדאמרן, וזה מה שנאמר 'וירא העם וינעו' שזה מורה על ענין ההתעוררות, 'ויעמדו מרחוק', שהכוח של 'קולות' של מתן תורה השפיעו רחוק עד סוף כל הדורות כדאמרן.

אמנם יש לנו בחינה של שמיעה וראייה בקולות אלו בכל יום ויום כמאמר הבעש"ט ז"ע, והם הם הרהורי התשובה שמעוררים את האדם, אולם בחודש אלול שהוא זמן של תשובה שומעים קולות אלו ביותר.

ויש להעמים ענין זה במה שכתוב בהמשך הפרשה (דברים יב כה) שמור ושמעת את כל הדברים האלה אשר אנכי מצוך וגו', והנה 'שמור' מרמז על חודש אלול, שהצירוף של חודש זו יוצא מסופי תיבות הפסוק וצדקה תהיה לנו כי (שם ו כה), והמשך הפסוק שם 'וצדקה תהיה לנו כי נשמור' וגו', הרי שענין של שמור הוזכר לענין חודש אלול. וכעת יובן כי בחודש אלול המרומז במילה 'שמור', 'ושמעת' שאנו שומעים ביתר שאת וביתר עון, וכמו שאמרנו ששמיעה זו כולל גם ראייה, ואינו דומה שמיעה לראיה, שאינו דומה שמיעה שהוא בלי ראייה, לשמיעה שהוא משולב עם הבחינה של ראייה.

יעזור השי"ת שנוכה להתעורר לתשובה מהבת קול, ונוכה לכתובה וחתימה טובה, נחמת ציון ובנין ירושלים בכיאת גוא"צ בב"א.

קידושא דבא בצפדא דשבתא

מקץ שבע שנים תעשה שמטה. וזה דבר השמטה שמוט כל בעל משה ידו אשר ישה ברעהו לא יגוש את רעהו ואת אחיו כי קרא שמטה לה'. את הנכרי תגוש ואשר יהיה לך את אחיך תשמט ירך. אפס כי לא יהיה בך אכזב כי ברך יברכך ה' בארץ אשר ה' מקץ שבע שנים תעשה שמטה. וזה דבר השמטה שמוט כל בעל משה ידו אשר ישה ברעהו לא יגוש את רעהו ואת אחיו כי קרא שמטה לה'. את הנכרי תגוש ואשר יהיה לך את אחיך תשמט ירך. אפס כי לא יהיה בך אכזב כי ברך יברכך ה' בארץ אשר ה'

אלוקיך נותן לך נחלה לרשתה (דברים טו א-ד).

נמצאים אנו הלום בשלהי שנת השמיטה, ובנוסף לאיסור של עבודת קרקע, יש דין של שמיטת כספים, ומבואר בפוסקים שסוף שנת השמיטה משמט החובות, שאסור לגבות החובות אחרי שעבר שנת השמיטה, ותקנו חז"ל לעשות פרובול בסוף שנת השמיטה כדי שלא תנעול דלת בפני הלווין, וזה אנו מוסרים חובתנו לבית דין, וכך אנו בעצם גובים חוב של בית דין.

בספר החינוך (תעו) מבאר מעם מצוות שמיטת כספים, שהוא ללמד נפשנו במידות המעולות מידת הנדיבות ועין טוב, ונקבוע בלבבנו הביטחון הגדול בשם ברוך הוא, ואז תכשר נפשנו לקבל טוב מאת אדון הכל כלול הברכה והרחמים.

שמיטת כספים הוא מדרגה מאוד נעלה במידת הביטחון, שהרי זה שלא עובדים בשדה סוכ"ס זהו רק מניעת ריווח, אולם לוותר על כסף ששייך לאדם, ולמחול החוב שהלווה לשני, זה הוא מדרגה יותר גבוה.

המלבים כתב לבאר המשך הפרשה מה שנאמר, אפס כי לא

יהיה כך אביון. פי' חז"ל שיאמר שיהיה שנוי בשכר מצוה זאת ממה שנוהג בכל המצות. שבכל המצות שכר מצוה מצוה, היינו שעל ידי שמקיים המצוה, יהיה שכרו שיוכל לקיים מצוה זו תמיד. אם קיים מצות ציצית, זוכה למלית נאה, והזהיר בקדוש היום, זוכה וממלא גרבי יין, שיוכל לקיים מצות ציצית ומצות קדוש היום בתמידות (שבת כג:), וכענין שאמרו שמצוה גוררת מצוה. אבל שכר מצוה זו יהיה, שלא תוכל לקיים עוד את המצוה הזאת, כי לא יהיה כך אביון שיצטרך ללוות מעות מאתך. ועל זה אמר מלת 'אפס', ששולל את הקודם. כמו (במדבר יג כו-כח) וגם זבת חלב ודבש, אפס כי עז העם וגו' ר"ל ולא נוכל לרשת אותה. וביאר מה 'שלא יהיה כך אביון', הוא 'כי יברכך ה' בארץ', שע"י זכות הארץ שתוכל לירש אותה, ע"כ יברך אותך, וע"י הברכה לא יהיה כך אביון.

וזה מה שמפרש רש"י (שם) ולהלן הוא אומר (פסוק יא) כי לא יחדל אביון, אלא בזמן שאתם עושים רצונו של מקום אביונים באחרים ולא בכם, וכשאין אתם עושים רצונו של מקום אביונים בכם.

ונראה להוסיף ולבאר, על פי דברי האור החיים הק' שכתב

נותן לך, ומפרש רש"י, אל המנוחה - זו שילה, הנחלה - זו ירושלים.

ידוע כי ירושלים היה בדרגה יותר גבוה ממשכן שילה, ונראה לומר בדרך רמז שהפסוק בא לרמז על גודל מידת הבטחון שזכו, בומנים אלו שזכו להשראת השכינה, ובמשכן שילה זכו לבחינה של בטחון שהוא מנוחה, שהאדם הבוטח בה' יש לו מנוחה מכל דאגותיו. אמנם בירושלים זכו לדרגה יותר גבוה, והוא ההכרה שהקב"ה שהאדם בוטח בו הוא נחלתו, ונחלה זו היא החשובה מכל הנחלות שאדם יכול להשיג. יש אדם שיש לו נחלה של שדות וכרמים ובתים וכל מיני נכסים, אבל האדם הבוטח ה' ואין לו כל הדברים האלו, הנחלה שלו יותר חשובה, כי הנחלה שלו הוא שיש לו אלוקים בשמים ממעל שהוא דואג לכל צרכיו על צד היותר טוב, וזה בחינה של איזהו עשיר השמח בחלקו. וזה מרמז המנוחה והנחלה, שבשילה וירושלים זכו לדרגות אלו במדת הבטחון כדאמרן.

כמו כן ענין זה מרמז בסיום הפרשה במה שנאמר (שם פז ז) איש כמתנת ידו כברכת ה' אלוקיך אשר נתן לך. בשלש רגלים כשעלו לרגל היו מצווים להביא עולות ראייה ושלמי

לבאר 'כי יהיה כך אביון וגו'. אומרו 'בך', אולי שנתכוון לרמז מאמרם ז"ל (ב"ב י) שאמרו כי טעם שבוחר ה' ליסר לאדם בעולם הזה ביסורי העוני הוא כדי שבאמצעותו יזכה חברו המפרנסו, והוא מה שרמז במאמר 'בך אביון', פירוש בסיבתך בא לו העוני הגדול עכ"ל.

ונראה לומר, שאחד מהסיבות שהקב"ה שולח אביון לעשיר כדי שיזכור להודות להשי"ת על עשירותו, כי אם היו כולם עשירים יכול שיעלה בלבו שכוחי ועוצם ידי עשו לי את החיל הזה (דברים ח י), אבל כשמגיע אליו עני ואביון והוא רואה שלא כולם נתברכו עם העושר, זה מורה לו להודות להשי"ת על כל מה שגמול עמו.

בשנת השמיטה בכלל, ובמצוות שמיטת כספים בפרט, מגיעים לדרגה מאוד נעלה במדת הבטחון, ומגיעים להכרה שלה' הארץ ומלואה, ולא היו צריכים שיהיה אביון להזכירו שהכסף והעושר הוא מתנת ה', ולכן השכר 'אפס כי לא יהיה כך אביון'.

בתחילת הפרשה נאמר (שם יב ט) כי לא באתם עד עתה אל המנוחה ואל הנחלה אשר ה' אלוקיך

המילה שביעית, אולם מוזכר כמה פעמים 'שמטה', ועלה בלבי שהמילה 'שמטה' הוא שילוב של משה ואת מ', אות מ' הוא מכון כנגד המספר תשע, וידוע שהמספר תשע הוא מספר אמת, שכמה פעמים שתכפיל מספר תשע יישאר תשע, לדוגמא תשע כפול ארבע הוא שלושים ושש, ושלוש ושש ביחד הוא תשע, וכן הוא בכל הכפלים. ואפשר לומר שהענין של 'שמטה' מרמז על משה אמת.

יעזור השי"ת שבזכות שאנו שומרים שמיטה, נזכה לכתיבה וחתומה טובה, ולנחמת ציון ובנין ירושלים בביאת גוא"צ בב"א.

חגיגה, לפי ריבוי האוכלין ולפי ריבוי נכסיו, להורות לאדם ש'איש כמתנת ידו כברכת ה' אלוךך אשר נתן לך', שכל מה שיש לאדם בין בריבוי משפחתו ובין בריבוי נכסיו, הוא הכל 'ברכת ה' אלוךך אשר נתן לך'.

כבר הזכרתי בפרשת בהר על מה שאמרו חז"ל (מגילה ז'): במוצאי שביעית בן דוד בא. תשפ"ב הוא גימטריא של 'שביעת' חסר יו"ד, כמו שנכתב בתורה בפרשת בהר. לפי גימטריא זו, במוצאי שביעית בן דוד בא, הכוונה לשנת השמיטה זו.

אמנם בפרשתן הגם שמדבר מענין שמיטת כספים לא מוזכר

רעזא דרעזין

האדמו"ר הצדיק מורינו הרבי ר' אלימלך מליוענסק זי"ע לפרש בדרך רמז מה שאמרו חז"ל (ראש השנה ב.) באחד באלול ראש השנה למעשר בהמה, ר' אלעזר ור' שמעון אומרים באחד בתשרי. דענין מעשר, וגם הא דאזהר רחמנא עשר תעשר את כל תבואת זרעך, היינו להכניס כל מעשיו של כל השנה כולה בגדר הקדושה.

עשר תעשר את כל תבואת זרעך היוצא השדה שנה שנה. ואבלת לפני ה' אלוךך במקום אשר יבחר לשכן שמו שם מעשר דגנך תירשך ויצהרך ובבורות בקרך וצאנך למען תלמד ליראה את ה' אלוךך כל הימים (דברים יד כב-כג).

בסה"ק עבודת ישראל לוקני הרה"ק מקאזניץ זי"ע מביא בשם

כמו דאיתא בזוהר הק' (ח"ג קכב): תיקוני זוהר (ענ): דמעשר רומז ליראה, כי י' יראה כנודע.

והנה דעת התנא קמא מי שמתנהג כל השנה בדרך הכסילים רק בראש חודש אלול הוא מתעורר לתשובה וליראת השי"ת, הוא כמו בהמה שאין לו דעת אדם. וזהו שאמרו באחד באלול ראש השנה למעשר בהמה, שאז מי שיש לו דעת בהמה מתעורר ליראה הנרמז במעשר, כי מי שהוא בבחינת אדם ירא השי"ת כל השנה כולה. ור' אלעזר ור' שמעון אומרים באחד בתשרי, פירוש שמי שמתעורר על כל פנים בראש חודש אלול הוא ג"כ בבחינת אדם, אבל מי שממתין עד באחד בתשרי והוא ראש השנה יומא דדינא דכולי עלמא ואז רק משיג היראה הוא מעשה בהמה, כי עכ"פ צריך לדרוש שלשים יום קודם, עכ"ל.

זקני הערוגת הבשם כותב שדרך הבעל דבר להטות הלכבות ולהרחיק מדרכי התשובה בשני פנים, בתחילת החודש הוא אומר עדיין יש לך שהות לעסוק בתשובה ובפשפוש מעשים בימי הסליחות, איזה ימים קודם ראש השנה. ושוב, כשיבואו ימי

הסליחות, הוא אומר לאידך גיסא, כיון שכבר עברו רוב ימי החודש ולא החילות עדיין לעסוק בדרכי תשובה המבואר בספרי מוסר, א"כ בלאו הכי אי אפשר לך לשוב בתשובה שלימה. וכן דרכו בכל ימיו ושנותיו של אדם, בימי הילדות הוא אומר עדיין יש לך שהות כשתבא בימי הזקנה, ושמח בחור בילדותך (קהלת י"א ט) ושוב בימי הזקנה אומר, כיון שכבר עברו רוב שנותיו, הלא בלאו הכי אי אפשר לך לתקן ימים שחלפו ועברו בהבל וריק.

ומביא בשם זקני הרה"ק הרבי ר' שמעלקא מניקלשבורג ז"ע שאמר על הא דאמרו חז"ל (שבת קנב). עד ארבעין שנין מיכלא מעלי מכאן ואילך משתי מעלי. דמדרך היצר הרע עד ארבעין שנין להטות לב אדם שעדיין יש לו שהות, ומכאן ואילך מדרך היצר הרע למעון לאידך גיסא, ועל שני הטענות יש טענות נצחות לנצח אותן. דהנה כל מה שברא הקב"ה בעולמו, מכולם יש ליקח עצות ומוסר השכל. דהנה מצינו, טבע המאכל היא טוב ומעולה בעודו באבו, וכל מה שמשתהה יותר, מתקלקל ומפוג מעם. והיינו דאמר, עד ארבעין שנין מיכלא מעלי, לרחות טענת היצר הרע. ובמידי דמשקה מצינו, דכל מה

בטענה לאידך גיסא, בכלום יהיה לך
מה להשיב על טענותיו עכ"ל

כבר דיברנו שחודש אלול מכוון על
ארבעים יום שהיו אחרי קבלת
התורה. בתחילה, משה רבינו עלה
למרום אחרי מעמד הר סיני לארבעים
יום לחם לא אכל ומים לא שתה כדי
לקבל התורה, ושירד משה מן ההר
עם שתי לוחות הברית, ראה שנכשלו
כלל ישראל עם חמא העגל, ושבר
הלוחות. אחרי זה היו ארבעים יום
שהקב"ה היה בכעס על כלל ישראל,
ורצה לכלות את כלל ישראל, ובימים
אלו התפלל משה רבינו בעדם, עד
שנתרצה להם הקב"ה ואמר פסל לך
לוחות שניות ואז משה רבינו עלה
להר לעוד ארבעים יום, שאף הם היו
ארבעים יום של ימי רצון, עד שביום
הכיפורים אמר השי"ת 'ויאמר ה'
סלחתי כדברך (במדבר יד כ), לכך
הוקבעו ימים אלו למחילה ולסליחה.
וארבעים ימים אלו התחילו מהיום
ראש חודש אלול.

על החשיבות והכוח של ארבעים יום,
אנו רואים בצעטיל קטן של
הרה"ק הרבי ר' אלימלך מליזענסק
זי"ע (אות טו) האדם לא נברא בעולם

שמתיישן הוא יותר מוטעם ומשובח.
ועל כן מארבעין שנין ואילך, דאז
טענת הבעל דבר הוא שכבר נתיישן
ואינו ראוי לתקן את ימים שעברו,
ועל זה משתי מעלי, לדחות טענת
היצר.

ובזה מבאר הערוגת הבשם הכתוב
'עשר תעשר את כל תבואת
זרעך היוצא השדה שנה שנה'. ודרשו
חז"ל (ספרי ראה נב) אין מעשרין משנה
זו על של שנה אחרת. היינו, שאין
לו להמתין עד שנה אחרת, אלא יתקן
כל מעשיו של שנה זו טרם צאת
השנה. אמנם הבעל דבר מטעה את
האדם בשני פנים, על דרך הנ"ל. ועל
זה אמר רחמנא, 'ואכלת לפני ה'
אלוקך מעשר דגנך תירשך ויצהרך
ובכורות בקרך וצאנך, מיכלא מעלי,
משתי מעלי, לדחות טענת היצר משני
פנים. וכ"ש באכילת מעשר שני דאיכרי
קודש, בודאי יתעורר לקחת מוסר
השכל ממיכלא וממשתי, כנ"ל. והיינו
דאמר רחמנא, על ידי מיכלא ומשתי
הנ"ל, תיקח מוסר השכל 'למען תלמד
ליראה את ה' אלוקך כל הימים',
דייקא. היינו, בין בתחילת הימים,
שהבעל דבר בא בטענה דעדיין יש
שהות, בין באחרית הימים, שבא

הרי אנו רואים את גודל הכח מה שאפשר לפעול בארבעים יום, ועל כן צריכים לנצל ארבעים ימים אלו שעד שנגיע ליום הקדוש, נוכל להיות בריה אחרת.

והיית אך שמח (דברים מז טו). ומפרש רש"י שלמדו מכאן, לרבות לילי יום טוב האחרון לשמחה.

כ"ק אאזמו"ר זי"ע מדקדק שצריכים להבין שהלא 'אך' תמיד הוא מיעוט, ואיך כאן בא ה'אך' לרבות. וביאר שבא לרמוז שגם כשיש חסרון, חסרון שמקשה על האדם מלהיות בשמחה, צריכים להתחזק ולהיות בשמחה, וזה בא לרבות שגם במצב כזו של מיעוט, צריך האדם להיות בשמחה.

ונראה לומר, על פי מה שמפרש רש"י לרבות לילי יום טוב האחרון לשמחה, שבלייל שמחת תורה גם יהודי שהוא במצב של 'אך', במצב של חסרון כדאמרן, כשמגיע שמחת תורה הוא שמח.

ואפשר לומר שאנו קורים פסוק זו תמיד בסביבות חודש אלול, ובא להורות שגם כשאדם חוזר בתשובה, ומרגיש ה'אך', מה שחיסר

רק לשבר את הטבע, לכן יורז את עצמו לתקן מדותיו כמו שאבאר. כגון מי שנולד בטבע של עקשנות, ישבר את טבעו מ' יום רצופים לעשות דוקא להיפך ממה שיעלה במחשבתו. וכן מי שבטבע עצל, ירגיל את עצמו מ' יום רצופים לעשות כל דבר בזריזות, הן בהולך לשכוב על מטתו, הן לקום בבוקר ממשכבו, הן בזריזות לבישת בגדים ונטילת ידיים ולנקות את גופו ולילך בזריזות לבית הכנסת תיכף אחר קומו מהספר וכיוצא בהן. וכן מי שטבעו ביישן מהחלק של בושח רעה, ירגיל את עצמו מ' יום להתפלל דוקא בקול רם וכח תנועת אבריו, ולקיים כל עצמותי תאמרנה, ולברך על התורה בקול רם, עד שיעזרוהו מן השמים להסיר הבושח הרעה ממנו. וכן מי שאמרי פיו אינם עולים יפה ומסודר מחמת הרגל טבעו וכלי הדבור שלו, ירגיל את עצמו מ' יום להטות אזנו להדיבורים היוצאים מאליו, הן במילי דעלמא והן במילי דשמיא הן בשעת לימוד, כי הרגל של כל דבר נעשה שלמות. וכן מי שטבעו אינו מתמיד בלימודו, ירגיל את עצמו גם כן מ' יום וילמוד יותר מהרגל שלו, ויסתכל בכל פעם קודם הלימוד בצעמיל קטן שלי, ומשם ואילך מן השמים יעזרוהו להיות מוסיף והולך בשבירת מידות הרעות עד תומם.

בשבוע הבעל"ט חוזרים הבחורים והאברכים לספסלי הלימודים, וצריכים לדעת שעבודתם בימים אלו הוא להרבות בלימוד התורה, ועל ידי כן הם יזכו לתשובה שלימה, כמו שאנו אומרים בנוסח תפילת שמונה עשרה, 'השיבנו אבינו לתורתך', ועל ידי כן יהיה 'וקרבנו מלכינו לעבודתך, והחזירנו בתשובה שלימה לפניך'.

יעזור השי"ת שנזכה לתקן את מעשינו, לחזור בתשובה שלימה בבחינת תשובה מאהבה, ועי"כ נזכה לכתיבה וחתימה טובה, נחמת ציון ובנין ירושלים, כביאת גוא"צ בב"א.

בעבודת השי"ת, ומה שעליו לתקן בעבודתו, בכל זאת צריך להיות עבודה זו בשמחה.

והנה יש שני בחינות של תשובה, תשובה מיראה ותשובה מאהבה, ותכלית עבודתנו בימים אלו הוא כדי להגיע להדרגה הנעלה של תשובה מאהבה. ואפשר לומר שמי שעושה עבודת התשובה בשמחה, זוכה לרבות לילי יום טוב האחרון לשמחה, שאז אנו בבחינה הנעלה של תשובה מאהבה.

דרשת פתיחת הזמן בהיכל כולל שי"ם שע"י קהילתנו הק'

יום א' פר' שופטים ב' דר"ח אלול תשפ"ב

כל הדברים האלה אשר אנכי מצוך וגו', וביאר באור החיים הק' הכוונה במה שאמר 'את כל הדברים', שדבר זה הוא מן גדר הנמנע שיוכל האדם לקיים את כל הדברים, אלא דאיתא 'ונשלמה פרים שפתינו', ולזה אמר 'שמור', פירוש כנגד מצות לא תעשה שהם ביד האדם לשמור עצמו מכל מצות לא תעשה, וכנגד מצות עשה

ברוך ה' שזוכים לשבת ביחד עם אברכים חשובים, והנה באמת נראה שבראש חודש אלול אין צריך בכלל לדבר מעניני חיזוק והדרכה, שעצם הזמן של חודש אלול גורם להתעוררות.

הנה קראנו בשבת פרשת ראה, ונאמר בה (יב כח) 'שמור ושמעת את

פירוש אם אתה רוצה שתעמוד על אמיתת התורה להבין אמריה, שמור המצות לבל תעבור עליהם ובוה ושמעת את כל' וגו'.

ואיתא בספר בית אברהם (ראה) על הביאור הא' שהבאנו לעיל, דהנה איתא בפסוק וינחהו בנג עדן לעבדה ולשמרה' (ב, טו), ופירש בזה"ק (ח"א פ"ז) 'לעבדה בפקודין דעשה ולשמרה בפקודין דלא תעשה', שהקדים העשין ואח"כ הלא תעשה, ובדברי האור החיים הק' ראינו להיפך קודם הלא תעשה ואח"כ העשה, וכן מצינו במתן תורה שאמרו בני ישראל 'נעשה ונשמע' קודם העשה ואח"כ הלא תעשה.

וביאר שם על פי שינוי הלשון בדיברות הראשונות שאמר בהם 'זכור את יום השבת', ובדיברות השניות אמר 'שמור את יום השבת', שענין הזכירה בא לקיים המצוות עשה, וענין השמירה בא להזהיר על השמירה ממצוות לא תעשה, והנה מתחילה היה סני להם לבני ישראל בהנהגת העשה קודם לל"ת, אבל לאחר הטא העגל נעשו כחולה שצריך להזהר שלא ליכשל במאכלים המזיקים לגופו, ולכן הזהירם קודם על הל"ת ורק אחר

אמר 'ושמעת', פירוש שיקיים המצות בלימוד שמיעתה בפה, ובוה נחשב עליך כאילו באה לידך וקיימת אותה, ומעתה יכול לשמור ולעשות את כל הדברים.

עוד מבאר שם הכוונה על פי דברי חז"ל (ע"ז ט) שאמרו 'ליגרם איניש והדר ליסבר', ולכן אמר 'שמור ושמעת', פירוש 'שמור' שישמור ידיעת ההלכה והיא הגירסא, 'ושמעת' היא הסברא לכיון שמועותיו בשכלו.

וזה שייך ביותר למסגרת כולל זה, שלומדים בו בגורסא הרבה דפים למען לידע את ההלכה, ובשביל לכיון השמועות בשכלו בעומק העיון לזה יבואו בהמשך השנים בעז"ה, ואפשר אפילו לייחד לכך סדר נפרד במשך היום בשביל ענין ה'ושמעת', אבל כאן עיקר הדגש בא לענין ה'שמור'.

עוד מביא שם כביאור הכתוב על פי מה דאיתא בזה"ק (ח"ג קצג) כי מי שהוא בעל עבירות שערי דעת התורה ננעלים בפניו, וז"ל: 'ותמצא (ש"ע האר"י ז"ל הל' ת"ת) כי שערי פתחי ההבנה בדברי התורה הם הקושיות שיעמדו בפני האדם, והם סוד הקליפות המתהווים מעבירות האדם, וזה שהעיר הכתוב במאמר זה 'שמור ושמעת',

נצטוו על העשה, ולכן עתה הקדים להם במאמרו 'שמור' קודם ל'ושמעת', היינו הלא תעשה קודם העשה, ובוה ביאר מה שאומרים ב'לכה דודי' בליל שבת קודש 'שמור וזכור בדיבור אחד' וכו', שלאחר שעברו על רצונו הרבה פעמים הוצרך להקדים להם הוזהרה על הלא תעשה קודם לציווי על העשה.

ואפשר להוסיף על דבריו לומר שכיון שיום השבת באה לאחר כל

ימי השבוע ולא להיפך, לכן צריך להזכיר קודם הוזהרה על הל"ת, שהוא כדוגמת החולה שבא אל הטוב לאחר שחלה ואינו במוטבו, אבל אם היתה באה שבת קודם אזי היה סגו בציווי העשה גם קודם להוזהרת הלא תעשה, והנה פרשה זו לעולם קוראין אותה בתקופת חודש אלול, ובא להזהיר לאחר שנה שלימה שאפשר שלא היתה כ"כ כדבעי, ולכן מזכירין קודם את הל"ת 'שמור', ורק אח"כ 'ושמעת'.

ובזה אפשר להבין ענין צירוף שם הוי"ה לחודש אלול היוצא מס"ת הפסוק (דברים ו כה) 'וצדקה תהיה לנו כי' וגו', והמשך הפסוק כי נשמור לעשות' וגו', והיינו שבר"ח אלול שבו מתחילים לפשפש במעשים לחזור עליהם בתשובה שלימה, והרי

הסדר הראוי הוא 'סור מרע ועשה טוב', ולכן הזכיר קודם את השמירה על הל"ת לחזור מסורו, ורק אח"כ הציווי על העשייה.

וענין זה צריך לזכור ביותר לאחר שחזורין לחסות בין כותלי ביהמ"ד לאחר שבועות בין הזמנים שעברו עלינו, לידע ולהבין שביותר צריך לישמר על הל"ת, ובכך יוכלו להרבות בקיום העשה ביתר שאת.

עוד יש לרמוז בלשון הכתוב 'שמור ושמעת' וגו', שעל ידי השמירה על זמני הסדרים, בזה יכול לבוא לידו ושמעת לגדול בתורה כראוי.

חנה בשבת קודש בשיעור בפרקי אבות של הרה"ג ר' ישראל יצחק אשכנזי שליט"א, סיפר שבבחרותו בישיבת רחמסטריווקא היה לומד עימו בחור אשר היה נכנס בכל יום לסדר א' בשעה שתים עשרה ובסדר ב' בשעה חמש, ותמיד בשעת כניסתו לביהמ"ד היו פניו צוהלות ושמחות, ופעם סיפר לו אותו הבחור שהסיבה לשמחתו בא מכך שהוא הולך בדרכי האבות, כדאיתא אצל יעקב אבינו שאמר 'ואני אתנהלה לאימיו' וגו' (בראשית לג יד), והשיב לו על זה שהרי כמו כן מצינו אצל יעקב

ויעזור השי"ת שנוכה לישוב על התורה, ובכך נזכה לתשובה בחודש אלול, וכנוסח התפילה 'השיבנו אבינו לתורתך וקרבינו מלכינו לעבודתך והחזירנו בתשובה שלמה לפניך', שקודם צריך להרבות בלימוד התורה ובכך זוכה לקירבת ה' ולתשובה, ושנוכה לכתיבה וחתימה טובה, ולשנה טובה ומבורכת, ולביאת גוא"צ בב"א.

שהתנהג בזריוות כלשון הכתוב (שם כט א) הלא תעשה 'וישא יעקב הגליו', וכן מצינו שלמד אצל שם ועבר י"ד שנים, אלא שדווקא בזמן שביקש ממנו עשיו לילך עמו אז הלך לאיטו כדי שלא להיות עם עשיו, אבל כדי לגדול בתורה ובעבודה וביראת שמים צריך להתנהל בזריוות בזמני הסדרים כענין 'שמור'.

סעודת ראש חודש בהיכל בית מדרשינו

יום א' פר' שופטים ב' דר"ח אלול תשפ"ב

כולה, כי בלעדי זה איך יוכל האדם לקיים את כל מצוות התורה.

הנה צירוף שם הוי"ה לחודש אלול יוצא מהס"ת של פסוק "וצדקה תהיה לנו כי" וגו' (דברים ו כה).

והנה איתא בפסוק פרשת בראשית 'וינחחו בגן עדן לעבדה ולשמרה' (בראשית ב טו), ופירש בזה"ק (ח"א פ"ז) לעבדה בפקודין דעשה ולשמרה בפקודין דלא תעשה, ולמה נאמר בזה קודם העשין ואח"כ הלא תעשה ולעיל ראינו להיפך קודם הלא תעשה ואח"כ העשה.

בפרשת ראה שקראנו בשבוע העבר נאמר (דברים יב כח) 'שמור ושמעת את כל הדברים האלה וגו', וראיתי בספר בית אברהם (דברים דומים מובא באוה"ח הק' כאן) מבאר, שאמר 'שמור' – על מצוות לא תעשה, שעל ידי השמירה לא יבוא לעבור עליהם, 'ושמעת' – על מצוות עשה שילמד וישמע את כל המצוות עשה, ובכך יעלה לו כאילו שמר את כל התורה

ונראה לומר שדווקא בענין התשובה על המעשים הרעים אמר

קודם הלא תעשה ואח"כ העשה, וכענין 'סור מרע ועשה טוב' (תהלים לד טו), ולכן אמר קודם 'שמור' ורק אח"כ 'ושמעת'.

נשמור' וגו', והיינו שמורה על מצוות לא תעשה כענין 'לשמרה', ועל ידי זה תהיה לנו צדקה אם נעשה תשובה כסדר 'סור מרע ועשה טוב'.

ולפי זה אפשר לומר בביאור צירוף לחודש אלול שהוא חודש התשובה, שאמר 'וצדקה תהיה לנו כי ויעזור השי"ת שנוכה לתשובה שלימה, ולכתיבה וחתימה טובה, ולשנה טובת ומבורכת.

שמוחת התנאים לבת הר"ד שילה אטינגר הי"ז

יום חמישי פר' שופטים כ"ח מנחם אב תשפ"ב

ברוך ה' שזיכני להשתתף בשמחת התנאים להחתן שמואל ני"ו, עב"ג בתו של ידידי רבות בשנים הרב שילה שליט"א.

ולתמידה אשתו הלכו שניהם אל האדם שהדריכו, ולשאלת המדריך על מעשיו ענה שכן הוא בעצמו אמר לו שבית בישראל הוא כדוגמת בית המקדש ולכן התפלל בביהמ"ק, השיב לו המדריך – אני מקווה שאין אתה שוחט קרבנות וזוה את דם הקרבנות כביתך כדוגמת ביהמ"ק.

ויש לרמוז את לשון הפסוק לחתן שלאחר שגותיו בישיבה שהיה עמל במלחמתה של תורה, ידע שעכשיו בזמן שמקים בית בישראל בקדושה וכמהרה שהוא כענין ביהמ"ק, עתה הוא בא אל המנוחה ואל הנחלה.

בפרשתן נאמר 'כי לא באתם עד עתה אל המנוחה ואל הנחלה' וגו' (דברים יב ט), ובאה שם התורה להזהיר על הקרבת הקרבנות שלא במקום בית המקדש, והנה חתונה הוא ענין של מקדש מעט שיהיה מקום להשראת השכינה, ומסופר על אדם שהדריך חתן קודם לנישואיו ואמר לו שהקמת בית בישראל הוא כענין בית המקדש, ותיכף לאחר החתונה החל הוא להתפלל ביחידות בתוך ביתו,

ועתה הנך חתן נכנס לביתו של הרב
 שילה שהוא כדוגמת המקדש
 שהיה מאיר מבתוכו לבחוץ על ידי
 החלונות שעשה שלמה, וכמו כן ביתו
 מאיר בכל השכונה כולה בגודל המעשים
 הטובים היוצאים מבית זה, וביותר בזכות
 כוח התורה המאיר בהדרה בבית זה.

ויעזור השי"ת שיזכו החתן והכלה
 להקים בית נאמן בישראל,
 שיהיה בנין עדי עד וקשר של קיימא,
 ושירווי התורים מזיווג זה הרבה נחת,
 ויה"ר שנוכה לכתיבה וחתימה טובה,
 ולשנה טובה ומבורכת, ולבנין בית
 המקדש בביאת גוא"צ בב"א.

הוצאות הגליון נדבת
ידידנו הר"ר אליהו דויטש הי"ו
לרגל השמחה הגדולה השדויה במעונו בהולדת הנכד למזל"ט
בן לחתנו הר"ר יצחק זקסברגר הי"ו
יזכו לגדלו לתודה לחופה ולמעשים טובים
ויזכו לרוות רוב נחת ותענוג דקדושה
ממנו ומכל יוצ"ח בבריות גופא ונהורא מעליא